

Zinātnes Vestnesis

LATVIJAS ZINĀTNIKU SAVIENĪBAS LAIKRAKSTS

№ 11(39) 1992. gada septembris

Cena 1 rublis

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJA

dara atklātībai zināmu, ka līdz 1992. gada 1. jūlijam, saskaņā ar LZA Statūtu 3.2.1., 3.3.1. un 3.3.4. punktu un LZA 10. aprīļa pilnsapulces lēmumu Nr. 1/9, pieteiktas šādas kandidāturās uz Latvijas Zinātņu akadēmijas īsteno locekļu un korespondētājlocekļu vakantajām vietām:

LZA ĪSTENIE LOCEKĻI (12 vietas)

Arnolds ALKSNIS, Gunārs ANDRUŠAITIS, Jūlijs ANŠEVIČS, Juris BOJĀRS, Jānis-Oļģerds ĒRENPREISS, Jānis FREIMANIS, Aleksandrs JEMELJANOVS, Vija KLUŠA, Ilmārs LAZOVSKIS, Aija MELLUMA, Censonis ŠKIŅĶIS, Gundars TETERS, Nikolajs VEDERNIKOVŠ.

LZA KORESPONDĒTĀJLOCEKĻI

FIZIKAS UN TEHNISKO ZINĀTŅU NODAĻA

Matemātika — 1 vieta

Andris BUIKIS, Aivars LORENCS.

Fizika — 3 vietas

Imants BĒRSONS, Andrejs CĒBERS, Māris JANSONS, Jevgeņijs JOĻINS, Oļģerds LIELAUŠIS, Eduards ŠCERBIŅINS, Ivars TĀLE, Anatolijs TRUHINS, Ilmārs VĪTOLS.

Mehānika, enerģētika, informātika — 3 vietas

Anatolijs RIBAKOVŠ, Rolands RIKARDS, Jānis VĪBA, Ansis GRUNDULIS, Andris KRĒSLIŅŠ, Arnolds MIKELSONS, Aleksandrs PETRENKO.

ĶĪMIJAS UN BIOĻĢIJAS ZINĀTŅU NODAĻA

Ķīmija — 3 vietas

Ivars KALVIŅŠ, Ēriks KUPČE, Andris STRAKOVŠ.

Bioloģija — 1 vieta

Imants LIEPA, Henriks ZENKEVIČS.

Mikrobioloģija — 1 vieta

Aleksandrs RAPOPORTS, Aija ŽILĒVICA.

Medicīna — 2 vietas

Henriks GRIGALINOVIČS, Andris MERTENS, Artūrs SOČNEVS, Jānis VOLKOLĀKOVŠ.

Lauksaimniecība — 1 vieta

Andrejs CĀLĪTIS, Dainis ĢĒĢERS, Ilma RAMANE.

HUMANITĀRO UN SOCIĀLO ZINĀTŅU NODAĻA

Literatūrzinātne un folkloristika — 2 vietas

Kārlis ARĀJS, Viktors IVBULIS, Fjodors FIODOROVŠ, Bronislavs TABŪNS.

Filozofija — 1 vieta

Maija KŪLE.

Ekonomika un demogrāfija — 1 vieta

Pārsla EGLĪTE, Inesis FEIFERIS, Oļģerds KRASTIŅŠ, Baiba RIVŽA, Andris SPROĢIS.

Tiesību zinātnes — 1 vieta

Kalvis TORĢĀNS.

Vēsture — 1 vieta

Vilnis PĀVULĀNS, Alberts VARSLAVĀNS, Joels VEINBERGS.

Arhitektūra — 1 vieta

Jānis KRASTIŅŠ.

LZA locekļu vēlēšanām izveidotai ekspertu komisijai atsauksmes par īsteno locekļu un korespondētājlocekļu kandidātu zinātnisko darbību var iesniegt LZA Prezidija sekretariātā Rīgā, Turgeņeva ielā 19, 2. st., 231. istabā, tālrunis 223931.

* * *

Pieteiktas sekojošas LZA goda locekļu un ārzemju locekļu kandidatūras vēlēšanām š. g. rudens pilnsapulces sesijā.

GODA LOCEKĻI:

1. Roberts AKMENTIŅŠ (teoloģija)
2. Uldis BĒRZIŅŠ (literatūra)
3. Arturs BORUKS (lauksaimniecība)
4. Andrejs EGLĪTIS (literatūra)
5. Lāzars JAVORKOVSKIS (medicīna)
6. Jānis KLĪDŽIJS (literatūra)
7. Pēteris OZOLIŅŠ (medicīna)
8. Raimonds PAULS (kultūra)
9. Jānis PORIETIS (ekonomika)
10. Indulis RANKA (māksla)
11. Džemma SKULME (māksla)
12. Veronika STRĒLERTE (literatūra)
13. Velta TOMA (literatūra)
14. Ēvalds VALTERS (kultūra).

ĀRZEMJU LOCEKĻI:

1. Norberts ANGERMANIS (vēsture, Vācija)

2. Daina BRIEDIS (mikrobioloģija, ASV)
3. Sigurds GRAVA (arhitektūra, ASV)
4. Benjamiņš JĒGERS (literatūrzinātne, ASV)
5. Uldis ĢĒRMANIS (vēsture, Zviedrija)
6. Heincs IŠREITS (kultūrvēsture, Vācija)
7. Vitauts KALNIŅŠ (bioloģija, Kanāda)
8. Staņislavs LADUSĀNS (teoloģija, Brazīlija)
9. Jānis ROZENTĀLS (teoloģija, ASV)
10. Aļģirts SABAĻAUSKS (valodniecība, Lietuva)
11. Juris SILENIEKS (literatūrzinātne, ASV)
12. Pēteris SĒRENSENS (ģeoloģija, Dānija)
13. Vilfrīds ŠLAUS (socioloģija, Vācija)
14. Volfgangs ŠMIDS (filoloģija, Vācija)
15. Fridrihs ŠOLCS (literatūrzinātne, Vācija)
16. Aleksandrs VANAGS (valodniecība, Lietuva)

Lūdzam līdz š. g. 10. oktobrim iesniegt LZA Prezidijā, viceprezidentam J. Stradiņam vērtējumus un ierosinājumus par izvirzītajām kandidatūrām, kurus lūdzam adresēt: LV 1524 Rīga, Turgeņeva ielā 19, 2. st. 231. ist., tālr. 223931.

Latvijas Zinātņu akadēmijas sēde

NOTIKS 1992. gada 1. oktobrī plkst. 15
Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidija sēžu zālē
(Rīgā, Turgeņeva ielā 19, 2. stāvā).

Tēma: **Latvijas energoatbilstības koncepcija.**
Referents — Dr. h. inž. V. ZĒBERGS.

LZA prezidijs

* * *

1922. gada 2. oktobrī LU Cietvielu fizikas institūta Habilitācijas un promocijas padomes sēdē Ķengaraga ielā 8, 1. auditorijā notiks doktora disertāciju aizstāvēšana un pielīdzināšana fizikā:

- pl. 9 Andris ĀZENS (LU CFI),
- pl. 11 zinātnisko grādu nostrifikācija,
- pl. 13 Aleksejs KUZMINS (LU CFI),
- pl. 15 Vladimirs PUČINS (LU).

Ar disertācijām var iepazīties Cietvielu fizikas institūta bibliotēkā.

A. KRŪMIŅŠ,
CFI direktors

Rīgas Latviešu biedrības zinātņu komiteja — Latviešu nacionālās zinātņu akadēmijas šūpulis

[LK DIBINĀŠANAS 60. GADADIENU ATCEROTIES]

Laikā, kad ap Rīgas Latviešu biedrību (RLB) pacēlušās ķildu un neskaidrību vērpētes, vairāk kā jebkad jādama par šās senās un slavenās biedrības tradīcijām un kultūrvēsturisko lomu. Pagājušā gadsimta beigās un šā gadsimta sākumā RLB deva sākumu izcilākajām ierosmēm latviešu kultūras dzīvē: nacionālajam teātrim, dziesmu svētkiem, jaunajai ortogrāfijai, etnogrāfijas, folkloras un arheoloģijas izkopšanai, latviešu vēstures un mākslas muzeju veidošanai. Arī latviešu zinātnes šūpulis ir rodams RLB Zinību komisijā, ko 1932. gadā pārveidoja par Zinātņu komiteju (latīniski tā saucās «*Academia Scientiarum Latviensis*»). Šogad aprit 60 gadu kopš šīs institūcijas, ko varētu uzskatīt par Latvijas Zinātņu akadēmijas iedīgli, dibināšanas, tāpēc vērts mazliet pakavēties tās pagātnē, jo vairāk tāpēc, ka vēsturiskā pēctecība uzsvērtā 1992. gada 14. februārī pieņemtajā Latvijas Zinātņu akadēmijas jaunajā Hartā.

Hartas preambulā sacīts: «Latvijas Zinātņu akadēmija ir šādu agrāk Latvijā pastāvējušu zinātnisko biedrību ideju un darbības mantiniece: 1815. g. Jelgavā dibinātā Kurzemes literatūras un mākslas biedrība; Rīgas Latviešu biedrības sastāvā 1869. gadā dibinātā Zinātnes (Zinību) komisija, kas 1932. gadā tika pārveidota par Zinātņu komiteju ar nevalstiskas (privātas) zinātņu akadēmijas statusu.»

Neskarot šoreiz Kurzemes literatūras un mākslas biedrību, kura bija vācbaltiešu zinātniskā biedrība un kurā darbojās izcili pasaules mēroga zinātnieki (T. Grothuss, E. Eihvalds, V. Strūve, K. Bērs u. c.), jāuzsver, ka jau gadu pēc RLB dibināšanas tās paspārnē tika izveidota Zinības komisija ar redaktoru Bernhardu Dīriķi priekšgalā. Tā bija pirmā latviešu zinātniskā organizācija. Tiesa, īstu rosmi komisija izvērsa no 1875. gada, kad «īsto biedru» (īsteno locekļu) vidū bija Ādolfs Alunāns, Jānis Baumanis, Ernests Dinsbergis, Juris Māteris, Andrejs Pumpurs, Auseklis, Krišjānis Valdemārs, Jānis Cimze, bet «ziņojošo biedru» skaitā — Krišjānis Barons, Fridrihs Grosvalds, Matīss Kaudzīte, Jānis Sproģis, Fricis Brīvzemnieks u. c.

Zinību komisijas nopelns latviešu folkloras un etnogrāfijas materiālu vākšanā, latviešu valodas un rakstniecības pētīšanā, vietvārdu apzīmēšanā, latviskas terminoloģijas un ortogrāfijas izveidošanā, «Derīgu grāmatu nodaļas» aprūpēšanā, nav pārvērtējams. Tiesa, RLB Zinību komisija nebija profesionālu zinātnieku, bet amatierzinātnieku organizācija, un tas arī saprotams, jo latviskas augstskolas vai pētniecisku iestāžu toreiz vēl nebija. Taču no šās komisijas darbības izaugusi tagadējā latviešu ortogrāfija uz latīniskā raksta (antīkvas) bāzes, Mīlenbaha-Endzelīna latviešu valodas vārdnīca, latviešu daļliteratūras izvērtējums tradicionālajās Vasaras sapulcēs, impulsi un atbalsts folkloras vākšanai (F. Brīvzemnieka, K. Barona, A. Lerha-Puškaiša, P. Šmita darbībā), M. Siliņa etnogrāfiskās kolekcijas u. tml.

Būfībā jau pati šī komisija apzīmējama par nacionālās zinātņu akadēmijas iedīgli, kaut arī reāli domāt par Latvijas Zinātņu akadēmijas dibināšanu varēja vienīgi pēc neatkarības izcīnīšanas.

(Turpinājums 2. lpp.)

Rīgas Latviešu biedrības zinātņu komiteja — Latviešu nacionālās zinātņu akadēmijas šūpulis

(Turpinājums no 1. lpp.)

Diemžēl Latvijas Republikā savas zinātņu akadēmijas dibināšana netika līdz galam īstenojama, kaut arī šo ideju presē aktīvi apsprieda jau pirmajos Latvijas neatkarības gados un veica daudz priekšdarbu ZA organizēšanai. Vēlāk ZA ideju arī Saeimā dedzīgi aizstāvēja izcilais tautsaimnieks prof. Kārlis Balodis un filozofs prof. Pēteris Zālīte. Līdz 1921. gadam Izglītības ministrijas pakļautībā pastāvēja Zinātņu komisija (prof. J. Endzelīns, prof. K. Balodis, prof. R. Krimbergs u. c.). Vēlāk ZA ideju atbalstīja foreizējais izglītības ministrs Rainis (1927. g.), taču nelabvēlīgie saimnieciskie apstākļi un nepieciešamība vispirms nostiprināt Latvijas Universitāti aizkavēja ZA nodibināšanu. Tāpēc pēc pazīstamā valodnieka, folklorista un orientārista Pētera Šmita ierosmes, Rīgas Latviešu biedrības paspārnē tika izveidota nevalstiska zinātņu akadēmija, jau pieminēto Zinātņu komisiju reorganizējot par Zinātņu komiteju. Zinātņu komitejas svinīgajā atklāšanas sēdē 1932. g. 23. maijā kā goda viesi piedalījās Valsts prezidents A. Kviesis, ārlietu ministrs K. Zariņš, izglītības ministrs A. Ķeniņš, gandrīz viss diplomātiskais korpuss.

LZA Fundamentālās bibliotēkas (tag. Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas) Rokrakstu un reto izdevumu nodalījā saglabājušies RLB Zinātņu komisijas reorganizācijas noteikumi, kas ir jaundibinātās Zinātņu Komitejas statūti. To pirmais paragrāfs nosaka, ka Zinātņu komitejas uzdevums ir krāt, sistematizēt un pētīt materiālus par Latvijas dabu un latviešu valodu, vēsturi un kultūru. Tālāk norādīts, ka «Zinātņu komiteja sastāv no goda biedriem, 30 kārtējiem biedriem un 60 biedriem — korespondentiem. Par kārtējiem biedriem var būt tikai RLB biedri, bet par goda biedriem un biedriem korespondentiem var būt arī nebiedri, izņemot ārzemniekus. Par kārtējiem biedriem var tikt ievēlēti Latvijas augstskolas profesori un vecākie docenti, personas ar augstāko zinātnisko grādu (doktora vai maģistra grāda) un vispār ievērojami zinātnieki, rakstnieki un mākslinieki. Par kārtējiem biedriem var būt speciālisti šādās disciplīnās: 1) vēsturē 2 personas, 2) baltu filoloģijā 2 personas; 3) literatūras vēsturē 2 personas; 4) arheoloģijā 2 personas; 5) mākslas vēsturē un estētikā 2 personas; 6) filozofijas un pedagogijas vēsturē 2 personas; 7) etnogrāfijā 2 personas; 8) zooloģijā un antropoloģijā 2 personas; 9) botānikā 2 personas; 10) ģeoloģijā un ģeogrāfijā 2 personas; 11) mineraloģijā un ķīmijā 2 personas; 12) tautsaimniecībā 2 personas; 13) tiesību vēsturē 2 personas; 14) rakstniecībā 2 personas un 15) mākslās 2 personas. Kārtējie biedri ievēlē no sava vidus Zinātņu komisijas priekšnieku, divus viņa vietniekus un divus sekretārus uz vienu gadu, kas veido Zinātņu komisijas prezidiju. Mantzīni un bibliotekāru var ievēlēt arī no biedriem korespondentiem, ja tie ir RLB biedri, viņus ievēlē komiteja, bet apstiprina RLB valde. Prezidijs izstrādā Zinātņu komitejas darbības plānu: atklātu priekšnesumu rīkošanu, rakstu izdošanu, zinātnisku ekskursiju organizēšanu utt., Zinātņu komitejas priekšnieks vai viņa vietnieks vada zinātniskās un administratīvās sēdes. Zinātņu komitejas sēdes notiek ne mazāk kā 6 reizes gadā. Zinātņu komitejas zinātniskās sēdes ir publiskas un fanīs kārtējie biedri nolasa refe-

rātus, kuru saturs atbilst Zinātņu komitejas prezidija izstrādātam plānam. Administratīvās sēdes ir slēgtas un fanīs notiek vēlēšanas un tiek pārrunāti Zinātņu komitejas saimniecības un administrācijas jautājumi. Balsstiesības zinātniskajās sēdēs bauda kārtējie biedri un goda biedri, ja pēdējie ir RLB biedri, bet balsstiesību administratīvās sēdēs bauda tikai kārtējie biedri.»

RLB Zinātņu komitejas organizatoru vidū bez tās pirmā priekšnieka — pazīstamā valodnieka, folklorista un orientālista Pētera Šmita bija izcilais valodnieks Jānis Endzelīns, vēsturnieks Augusts Tentelis un veterinārārsts Ludvigs Kundziņš (kā vecākais latviešu dabaszinātnieks). Pirmie ZK goda biedri bija RLB priekšnieks advokāts A. Krastkalns, J. Endzelīns, P. Šmits, M. Bīmanis (LU rektors), Jāzeps Vītols (Konservatorijas rektors), Vilhelms Purvītis (Mākslas akadēmijas rektors), vēlāk arī prāvests Kārlis Kundziņš un jau pieminētais Ludvigs Kundziņš. Par kārtējiem biedriem tika ievēlēti vēsturnieki A. Tentelis un L. Adamovičs, filologs J. Plāķis un E. Blese, literatūrvēsturnieki L. Bērziņš un A. Speke, arheologs F. Balodis, filozofi J. Kauliņš un T. Celms, etnogrāfs K. Straubergs, dabaszinātnieki N. Malta un P. Nomals, mediķis J. Alksnis, ģeogrāfijas un hidroloģijas pārstāvji R. Putniņš, Alfreds Vītols, Z. Slaučītājs, ķīmiķi E. Zariņš un J. Auškāps, tiesībnieki A. Švābe un A. Būmanis (viens no Latvijas Civillikuma autoriem), arhitekts P. Kundziņš, rakstnieks E. Virza. Nav pilnīga skaidrība par pēdējām, 1940. gada vēlēšanām — iespējams, ka Zinātņu komitejas īsteno locekļu skaitā ievēlēti arī antropologs J. Prīmanis, filologs P. Jurevičs, rakstnieks K. Skalbe, arhitekts E. Laube. Kā redzams, RLB ZK biedru vidū bija daudzi visai izcili latviešu zinātnieki, lielākoties Latvijas Universitātes profesori. Par RLB ZK kārtējo biedru tika ievēlēts arī redaktors Ārons Matīss, taču viņš no šā goda atteicās. Bet tas ir īpašs temats.

ZK korespondētājbiedru skaitā bija 8 redzami ārzemju zinātnieki (arī somi — K. Krona un J. Mikola, francūzis O. Ozērs) un 5 Latvijas pārstāvji (arī pazīstamais grāmatnieks Jānis Misiņš). Komitejas priekšnieks bija P. Šmits (1932—38), bet pēc viņa nāves — J. Endzelīns (1938—40).

Ko paguva izdarīt Zinātņu komiteja savos 8 pastāvēšanas gados? Ik gadus tā caurmērā noturēja 7 zinātniskās sēdes, izdeva savu rakstu krājumu kā bijušās RLB Zinātņu komitejas rakstu krājumu turpinājumu (1933.—40. g., pavisam 5 laidienus), kuros tika nodrukāts viens otrs vērtīgs darbs, piem., P. Nomala «Kurzemes purvu apskats», J. Alksņa «Dzīvība, dvēsele, māte tautu, sevišķi baltu, tautu ticējumus no bioloģiskā viedokļa», A. Švābes «Kuršu ķoniņu un novadnieku tiesiskais stāvoklis», daudzi L. Bērziņa, L. Adamoviča, J. Plāķa un K. Strauberga raksti (piem., L. Adamoviča apcerējums par pūķi latviešu folklorā un senlatviešu mitoloģijā).

Gandrīz visi RLB ZK locekļi bija Latvijas Universitātes mācītāji, kas vakaros pulcējās RLB namā, turpat kaimiņos, lai klausītos kolrģu referātus un diskutētu. Tomēr ZK popularitāte sabiedrībā nebija īpaši liela. Pirmkārt, tā tomēr nebija valsts sankcionēta zinātņu akadēmija un tās locekļu bāze bija pašaura. Kaut arī biedru vidū, kā jau sacīts, bija patiešām labi

latviešu zinātnieki, tomēr ne mazāk izcilu cilvēku palika ārpus tās ietvariem, nebija vai tikpat kā nebija pārstāvētas eksaktās dabas, lauksaimniecības zinātnes, medicīna un tehniskās disciplīnas. ZK bija mononacionāla, un daudzie izcilie cittautieši no Latvijas zinātniekiem nebija tās biedru vidū. Turklāt Pēteris Šmits mūža nogalē slimoja un savai iecerai nevarēja veltīt tik daudz laika, cik vēlētos. Tāpēc arī komitejas darbs dažu gadu nīkuļoja.

Daži sākotnēji aktīvi biedri — dibinātāji (piem., F. Balodis, A. Tentelis), varbūt konjunktūras apsvērumu dēļ, vairs neņēma aktīvu līdzdalību komitejā, citi gan turpināja darboties (kā aktīvākie minami L. Adamovičs, J. Plāķis, L. Bērziņš, A. Vītols). Zinātņu komiteja mēģināja darboties kā Rietumu tipa personāla elitāru zinātnieku korporācija, kaut arī stabila tradīcijas šajā ziņā nespēja (vai nepaguva) iedibināt. Pēc L. Ausēja vērtējuma, tā bija Latvijas Zinātņu akadēmijas «priekšpakāpe».

ZK rosīgākie darba gadi bija no 1932. g. līdz 1934. g. Pēc Ulmaņa apvērsuma ZK reprezentatīvās funkcijas zināmā mērā tika kļūsinātas, jo RLB tradicionāli turējās atstatos no Ulmanim tuvām aprindām. Prezidents K. Ulmanis šo sabiedrisko zinātņu akadēmiju arī nelegalizēja kā valsts zinātņu akadēmiju. Viņam bija sava koncepcija, kā veidot valsts zinātņu akadēmiju: dibinot Latvijas vēstures institūtu un iecerot citus institūtus, Ulmanis 1935. gadā deklarēja nodomu veidot uz to bāzes nākamo Latvijas Zinātņu akadēmiju. Tāpēc arī ZK statuss pēdējos Latvijas neatkarības gados zināmā mērā bija divdomīgs, kaut arī pēc K. Ulmaņa ievēlēšanas par RLB goda biedru un A. Krastkalna nāves Zinātņu komitejai radās reālas izredzes pakāpeniski integrēties valsts struktūrās un kļūt par pamatu Latvijas Republikas Zinātņu akadēmijai.

Taču Latvijas nacionālās zinātņu akadēmijas tapšanas evolucionāro procesu pārtrauca 1940. gads. Likvidēja Rīgas Latviešu biedrību, tika pārtaukta arī tās ZK darbība. 1946. gada februārī, dibinoties Latvijas PSR Zinātņu akadēmijai, par tās pirmajiem īstēnajiem locekļiem kļuva abi Latvijā palikušie RLB ZK biedri — J. Endzelīns un P. Nomals. Visi pārējie bija vai nu starplaikā miruši, vai deportēti 1941. gadā, vai arī devušies trimdā. Šis apstākļi vien jau iezīmē zināmu, kaut ilgu laiku noklusētu pēctecību.

Latvijas Zinātņu akadēmija visus šos gadus būtībā ir turpinājusi (kaut ierobežoti un dažbrīd pat deformētā veidā) un turpina P. Šmita, J. Endzelīna un viņu kolēģu ieceres, ilgus gadus gan oficiāli neatzīstot, pat noklusējot vēsturisko saistību. Tikai 1991. g. 14. novembrī LZA prezidija sēdē pirmoreiz pieņemts lēmums par sadarbību ar Rīgas Latviešu biedrību, iecerot kopējus pasākumus latviešu kultūras pētniecībā un popularizēšanā, iedibinot kopējas balvas (par darbiem folkloristikā un valodniecībā) un paredzot noturēt kopējas sēdes. Diemžēl šie priekšlikumi pagaidām vēl palikuši ieceres līmenī. Taču šā gada novembrī LZA gada Pilnsapulces sesijā domāts izcelt un izvērtēt vēsturisko pēctecību, ZK devumu Latvijas zinātnei un tās mantojumu, kas nav apsūbējis aizvadītajos 50 gados un pelna arī mūsdienas paaudzes ievērtību.

JĀNIS STRADIŅŠ,
LZA viceprezidents

Zinātņu akadēmijas prezidijā

LZA prezidija 10. septembra sēdē apsprieda jautājumu par akadēmijas darbību un zinātnes stāvokli. (Ieskats par šīs problēmas aspektiem sniegts rakstā «Akadēmiķi vērtē».)

Sēdē vēl runāja par LZA padomēm, asociācijām, konstruktora birojiem, štatiem, prezidija locekļu pienākumu sadali. Tika pieņemti vairāki lēmumi.

Nolemts saglabāt Latvijas zinātņu un tehnikas vēstures asociāciju, Bibliotēku un izdevējdarbības padomi, kā arī «LZA Vēstu» redakcijas padomi. To finansēšana jāparedz LZA izdevumu tāmē.

Atbilstoši LZA hartai prezidija vadībā jādarbojas tikai tām komisijām, padomēm un biedr-

bām, kas risina visas akadēmijas kopīgos uzdevumus. Ja kāda no komisijām vai padomēm uzskata par vajadzīgu turpināt darbību kā LZA institūcija, tad līdz 15. novembrim jāiesniedz priekšlikumi LZA prezidijam.

Prezidijs atzina par nepieciešamu izveidot LZA juriskonsulta štata vietu un atjaunoja grāmatveža revidenta amatu.

Augusta Kirhenšteina prēmija (10 000 rubļu) par labāko darbu bioloģijā tika piešķirta Latvijas Lauksaimniecības universitātes katedras vadītājam, veterināro zinātņu doktorei profesorei Annai Nīcmanei par ciklu «Dzīvnieku infekcijas slimību profilakse un apkarošana».

Prezidijs akceptēja zinātniski tehnisko izstrādņu biroja «Koksne» direktora A. Kuļkeviča atbrīvošanu no darba pēc paša vēlēšanās.

Vēl prezidijs izvērtēja informāciju par Neorganisko materiālu speciālā konstruktora biroja iespējamo nodošanu nomā slēgtai akcijai sabiedrībai — biroja kolektīvam.

V. VIĻUMSONE

